

דיני

מלאכת בונה

מלאכת בונה

ישנם מספר 'מלאכות' ו'תולדות' הקשורות זל"ז, אשר לכאוו"א
גדרים שונים :

א- בנין במחובר לקרקע

ב- בנין בכלים

ג- עשיית אהל

ד- מלאכת מכה בפטיש

היום נתעכב על בניה במחובר לקרקע

הקדמה

מלאכת בונה

בנין במחובר קרקע

א- אסור לבנות אפ"י כל שהוא.

ב- כלי גדול מ"ס [אמה על אמה ברום ג"א] ה"ה כקרקע.

ג- איסור בונה הוא אף ללא כל קיבוע: במצבים מסויימים בהם הנחת ה'דבר' מוסיפה על הבנין ונעשית על מנת שישאר שם בקביעות, כפי שיתבאר לקמן.

ד- כאשר קובע במסמרים וכיו"ב חמור יותר

כללים

מלאכת בונה

חיבור של קבע

א- אסור לתקוע יתד בכותל, היינו לקבוע מסמר, בורג וכיו"ב.

ב- כמו כן אסור להדביק על קיר וו או מתלה וכדו' מגומי או חומר פלאסטי על - ידי לחץ אויר או באמצעות הדבק הנמצא על המתלה,

ג- כל אלה גם אסור להסירם ממקומם.

חיבור של קבע

מלאכת בונה

חיבור של קבע

א- וגם באם מתכוון להסירם בו ביום אסור להדביקם בשבת. אך באם דרכו להפתח תדיר בכל יום יש מקום להקל [נראה לקמן דתלי אם צורתו מוכחת עליו].

ב- מתקן לסבון הקבוע בקיר למעלה מן הכיור וכדו' אין לקבוע אותו במקומו המיועד לו בקיר וכן אין להסירו מע"ג הקיר שהרי יש בזה משום בונה וסותר.

חיבור של קבע

מלאכת בונה

חיבור של קבע

א- אסור אף להדק בורג. וכמו כן לחזק ולהדק אחיזתו כשנתרופף, הרי זה בכלל איסור בונה, ולשחרר ולהרפות אחיזתו הרי זה בכלל איסור סותר.

ב- נורה חשמלית, כיון שבדרך כלל היא נשארת בבית - המנורה זמן רב, אין כל היתר להכניסה, וגם לא להוציאה, אף בשעה שזרם החשמל מופסק.

חיבור של קבע

מלאכת בונה

דבר העשוי להפתח תדיר

א- דבר שאיננו מקובע אין בהנחתו איסור של בונה בבי תנאים :

א- שעשוי להוצאה והכנסה תדיר,

ב- וניכר שנעשה שלא לשם תוספת על הבנין – שאז ניכר הדבר

שאינו מבטלו שם אלא עשוי להוציאו ולהכניסו תדיר.

ב- והרבה דוג' ונ"מ מכלל זה, כפי שביארו חז"ל.

דבר העשוי
להפתח תדיר

מלאכת בונה

דבר העשוי להפתח תדיר

א- לא מבואר להדיא מהו שיעור 'תדיר' האמור כאן, וי"א שהוא פחות מלי יום. ומדברי אדה"ז תקיט, ד, משמע שתדיר האיננו שנפתח בכל יום ויום. וי"א שאין הכוונה שבפועל יפתחוהו בכל יום, אלא כל שדרכו בכך, וניכר על צורת הדבר שעשוי ועומד לכך. ויש מי שמחלק בין דבר המחובר לבנין בקשירה/טיט שאז דווקא בו ביום למה שרק מונח.

דבר העשוי
להפתח תדיר

מלאכת בונה

דבר העשוי להפתח תדיר - דוג' מהשו"ע

- א- פקק החלון – כל שעשוי להפתח תדיר מותר, והוא שחשב עליו מבעוד יום אך אי"צ מעשה.
- ב- דלת או חלון שאירע בהם קלקול או שבירה ונשמטו ממוקומם או נשברו, רשאי לקחת כל דבר שאין בו משום מוקצה (ואפילו יש בו מוקצה, אלא הוא כלי שמלאכתו לאיסור, שמותר בטלטול לצורך גופו ומקומו), ולסתום בו את הפתח והחלון, ורשאי ליטלו ולהחזירו לשם כרצונו, ואין בזה משום איסור בונה וסותר, כיון שאינו מניחו אלא כדרך עראי בלא לחברו בצירים או במסמרים וכדו', ואינו עשוי להיות שם לאורך זמן.
- ג- אך אסור להדקו לחלון בדבק או במסמרים ונעצים ומחטים מכל סוג שהם, הגם שבדעתו לסלקו משם בתוך זמן קצר.

פקק החלון

מלאכת בונה

דבר העשוי להפתח תדיר - דוג' מהשו"ע

- א- קנה שהתקינו להיות נועל בו שתוחבו בכותל אצל הדלת- אסור לנעול בו בשבת אלא אם כן תקנו ועשה בו מעשה והכינו לכך בענין שתיקונו מוכיח עליו שהוא עומד לכך.
- ב- 'נגר', יתד שתוחבין אותו בחור שבאסקופה לנעול הדלת - הואיל ותוחבין אותו באסקופה למטה דומה הוא לבנין יותר מקנה שתוחבין בכותל מן הצד, ולכן לא מספיק מעשה אלא צריך שיהיי קשור שם מבעוד יום [נועיי שקשור ניכר שאיננו בונה.
- ג- בנגר גופא יש לחלק בין נגר שיש בו 'גלוסטרא' שאז ניכרת בו צורת כלי - לכלי שאין בו 'גלוסטרא' שאז איננו ניכר ככלי וצריך שיהא קשר אמיץ ועוד תנאים.

דוג' מחז"ל

מלאכת בונה

דבר העשוי להפתח תדיר - דוג' מהשו"ע

א- ההיתר הנ"ל הוא כשהאסקופה היא גבוהה ואין החור שלה נוקב עד לארץ. אך אם נפחת החור בענין שכשמכניס הנגר בחור נוקב הנגר תחתיו בארץ הרי זה נראה כבונה ואסור לנעול בו בכל ענין אף אם יש בראשו גלוסטרא וקשור בדלת בחבל חזק. אא"כ:

a. באם התקין חלל בקרקע 'מקום שראש הנגר יהיה נכנס לשם', באופן שאין הנגר מוסיף נקב בארץ – מותר.

באם לנגר יש בית יד, ואפילו כאשר הבית יד נועד לפתיחה וסגירה -ניכר שהוא כלי ולא בנין. וזה ההיתר לבריחי רצפה המצויים כיום.

דוג' מחז"ל

מלאכת בונה

דבר העשוי להפתח תדיר –

a. אין לחבר ידית לדלת כלל, והיא אף אסורה בטלטול משום מוקצה.

b. אא"כ זה ידית העשויה לכניסה והוצאה תדירה.

c. אך מותר להכניס לנקב מספריים סכין וכיו"ב, כתחליף לידית.

ידית של דלת

מלאכת בונה

מכסה של חור ניקוז, ניאגרה, שירותים

א- כיסוי המצוי היום לפתח ניקוז, שפותחים אותו מזמן לזמן כשמנקים את הבית וכיו"ב. – אסור לפותחו, אא"כ יש לו בית אחיזה יודית'.

ב- מכסה של ביוב וכיו"ב שאין עשוי לפתיחה כלל, נראה שאסור לפותחו אף באם יש לו בית אחיזה.

ג- פתיחת סתימות תתבאר לקמן

פתחי ניקוז

מלאכת בונה

מכסה של חור ניקוז, ניאגרה, שירותים

א- ניאגרה אשר רגילין לפתוח אותה בתדירות כגון היכא שרגילים להניח בתוכה סבון עם ריח טוב, שצריכים להחליפו מפעם לפעם וכדו', אם יש במכסה היכר שהיא מיועדת לפתיחה וסגירה כגון ששפתותיה בולטות אזי פתיחתה וסגירתה מותרות.

ב- אך באם לא רגילים לפותחה על מזמן לזמן יש מי שהחמיר בדבר, אך דעת הגרשז"א להתיר באם המכסה מותקן על מעין שפתיים בולטות, או אם מותקנת ידית במכסה, מותר לפתוח אותו.

ניאגרה

מלאכת בונה

מכסה של חור ניקוז, ניאגרה, שירותים

א- אך אם אינן מוגבהות, והמכסה נתחב לתוך הפתח שבמיכל, אסור

לפתוח אותו אלא אם כן הוא מחובר על - ידי צירים או שיש ידית

למכסה לפתוח בה את המכסה

ב- כמו"כ אסור לתקן קלקולים שבתוך הניאגרה, כגון שהמצוף נשבר,

הידית מקולקלת וכו'.

ג- אמנם אין איסור ליתן סבון על שפת האסלה.

ניאגרה

מלאכת בונה

דוגמאות נוספות של בנין ארעי

א- צ"ע מה דין מוט תליה של גליל נייר טואלט, ונראה שמותר כיון שניכר שעשוי לפתיחה וסגירה תדיר.

ב- מוט העשויה לתלות עליה מגבת וכמו שמצוי במקומות ציבוריים אין בתליית המוט והסרתה משום בנין וסתירה בין אותן המונחות במקומן ע"ג מתלים וכדו', ויש מתירים אפילו כשמחובר לקיר ע"י הברגה [נותלוי האם דומה להיתר וילון דלקמן].

**בנין ארעי
המותר**

מלאכת בונה

דוגמאות נוספות של בנין ארעי

א- קשירת [באופן שאין בו איסור של קושר] חבל לבית כדי לתלות ארסל נדנדה וכיו"ב מותרת.

ב- הוצאת תקע מן השקע – מותרת רק כאשר רגילים להוציא תדיר. וגם כשמותר יש לעשות זאת בשינוי.

**בנין ארעי
המותר**

מלאכת בונה

ברזים –

- א- לפתוח ולסגור הברז כדי להוציא המים ליכא חשש כלל, כיון שעומד לכך כפתיחת דלתות וחלונות
- ב- אם נשמט הכפתור או הבית יד או הצינור מהברז אסור להחזירו למקומו (וכן אסור לחזק את הבורג המחזיקו עליו, ואף לא את דסקית הפלסטיק המכסה הבורג),
- ג- אם רגילים להשתמש בו באופן כזה שנוטלים ומחזירים את הכפתור או הבית יד לפתוח הברז – נראה שמותר.

ברזים

מלאכת בונה

ברזים –

א- לפתוח ולסגור את הסיפון שתחת הכיור אסור, כיון שאינו עשוי לפתוח ולסגור תדיר.

ב- אסור לפרק ולהרכיב המסננת הקבועה על הברז,

ג- אבל מסננת בד (כאותם שמניחים בפסח), כיון שניכר שאינה אלא לפי שעה, ואינו מתחברת לברז בחוזק וגבורה (ולא בקשר ע"ג קשר), ליכא משום איסור בונה וסותר.

ברזים

מלאכת בונה

ברזים –

א- כמו"כ אסור להרכיב צינור ופלסטיק לברז כשדרכו להדקו היטב ולהשאירו לימים רבים,

ב- בכלל זה ראש 'סילוניתי' ('מתזית', העשוי לניקוי שיניים בזרם), כיון שאין הדרך לפרקו ולחברו תדיר,

א- ואפילו אם דרך אדם זה לפרקו ולחברו תדיר, מ"מ אינו ניכר שעשוי לכך.

ברזים

מלאכת בונה

בונה בחיבור ללא כל קיבוע

א- 'אין נוטלים עצים מן הסוכה ביום טוב בין מן הדפנות בין מן הסכך אף על פי שאינה סוכה של מצוה מפני שהוא כסותר בנין. ואפילו אם לאחר שגמר את כל הדפנות העמיד עוד חבילות של קנים אצל אחת מהדפנות **כדי להעבותו ולחזקו** ע"י הוספת קנים אלו אסור ליטול מקנים אלו ביום טוב לפי שהן בטלין לגבי הכותל ונחשבין כמותו כיון שהעמידן שם כדי להוסיף בעובי הדופן הרי הן נחשבין מכלל הדופן אף על פי שלא ארגן עמו והנוטל מהן הוא כסותר בנין'.

לשון אדה"ז

מלאכת בונה

בונה בחיבור ללא כל קיבוע

א- 'אבל אם לא נתכוין בהן להוסיף בעובי הדופן אלא כדי לחזקו ולסמכו בלבד אף על פי שהעמידן שם קודם גמר אריגת הדופן כיון שלא ארגן עם הדופן אינן בטלין לגבי הדופן ואינן נחשבין כמותו והנוטל מהם אינו כסותר בנין אלא הרי הן כשאר כל עצים ומותר ליטול ביום טוב מקנים אלו בין שהם אגודים ביחד ועשויין כחבילה בין שהן נפרדין דכיון שלא נתכוין בהן כדי להוסיף בעובי הדופן וגם לא חיברן עמו בודאי אין דעתו שיהיו עומדים כאן לעולם אלא כשיצטרך להם יטלם מכאן ויסמוך את הדופן בדבר אחר לפיכך אינן בטלים לגבי הדופן'

לשון אדה"ז

מלאכת בונה

בונה בחיבור ללא כל קיבוע

- א- והנראה מזה, שכל הוספה על הבנין אפ"י כשאיננה בחיבור אסורה.
- ב- והיינו כשהניחם שם כדי להוסיף על הבניין עצמו. אך באם הניחם רק כדי לסמוך שלא יפול הקיר אי"ז בנין, כיון שאין דעתו שיהיי שם לעולם.
- ג- ועפ"ז נראה כי כיון שכל הוספה על בנין הי"ה אסורה משום בונה לכן אף בשטיח עשו"י להיות אסור משום 'בונה'.

הגדרה למעשה

מלאכת בונה

בונה בחיבור ללא כל קיבוע.

a. כאשר השטיח הינו מקיר לקיר שמידתו מותאמת למידת החדר, כיון שהוא קבוע שם לעולם אסור להזיזו ואסור להגביהו אפיי במקצת.

b. אמנם באם יש חלק שרגילים להזיז תדיר כגון הסמוך לפתח שמזיזים לפתיחת הדלת אותו החלק מותר להזיז.

שטיח

מלאכת בונה

בונה בחיבור ללא כל קיבוע.

a. אמנם שטיח שאיננו ממלא את כל מידת החדר, אף כאשר הוא נמצא שם זמן רב אין איסור להזיזו.

b. אותם שטיחים שהם מונחים בתוך גומא שבתוך הרצפה באופן שהשטיח מותאם למידת הגומא וכמו שמצוי לפני פתחי הבתים אסור להרימם או לקבוע אותם במקומם ואפי' במקצתם שהרי שטיחים אלו הם נחשבים כחלק של הבית עצמו.

שטיח

מלאכת בונה

בונה בחיבור ללא כל קיבוע.

- א- אסור להניח או להסיר לוחות של תקרה דקורטיבית. ואם נשמטו ממוקומם אפילו מעט, אסור לסדרן ולהחזירם למקומם, ומוקצה הם לחלוטין, הגם שאין בהם שום ענין של תקיעה והידוק וכדו', מכל מקום יש בפירוקן והרכבתן וסידורן משום איסור בונה וסותר.
- ב- מכסה של הקופסה שבה נמצא התריס כשהוא מגולל אסור לפתוח או לסגור אותו.

תקרה

מלאכת בונה

דלתות וחלונות

א- דלת שיש לה צירים מותר לפותחה ולסוגרה על ציריה, אפילו באם איננה עשויה לפתיחה וסגירה תדיר.

ב- פתח שאיננו עשוי לפתיחה וסגירה תדיר, כגון בויידס, באם אין לו ציר אלא הא כעין לוח הקבוע בכותל אין לפותחו ולסוגרו.

ג- מחיצות מודולריות העשויות חלקים חלקים, באם עשוי לפתיחה וסגירה תדיר מותר לקובעם ולהכניסם למסילותיהם.

דלתות וחלונות

מלאכת בונה

דלתות וחלונות

א- שער מדרגות לתינוקות, באם ניכר שעשוי לפתיחה וסגירה תדיר מותר לסוגרו ולפותחו אף באם עשוי שלא להפתח זמן רב.

ב- 'דלת של בית .. או של כלים המחוברים בקרקע .. אסור בין ליטול בין להחזיר שכל דבר המחובר בקרקע יש בו בנין וסתירה' [שיג, יז].

ג- אסור להסיר חלון או דלת אף כאשר הם מונחים על צירים של ברזל [כמצוי אצלנו], ואינם קבועים במסגרת או מסמר וכו', דסו"ס ה"ה חלק מן הבנין.

דלתות וחלונות

מלאכת בונה

דלתות וחלונות

א- אף ע"י נכרים אסור להוציא חלונות או דלתות בשבת, אסור מה"ת.

a. אך אין למחות ביד המקלים.

b. דהדבר תלוי בגדר סותר על מנת לבנות, די"א שהוא דווקא

כשבנין השני יהיי טוב מן הראשון.

c. נ"מ למזגן.

דלתות וחלונות

מלאכת בונה

דלתות וחלונות

- א- תריס של חלון וכדוי שהתקלקל או יצא ממסילתו, וכן תריס הזזה או חלון הזזה שיצאו ממסילותם, אסור לתקנם, והרי הם אסורים בטלטול. וכן רשת של החלון.
- ב- חלון וכדוי שנשמט במקצת מן המסילה, ועדיין ניתן להשתמש בהם אלא שזה יהיי בדוחק קצת, נראה להחמיר שלא להזיזם.
- ג- במבואר בפוסקים שאף לחבר לדלת, שאר כל הדברים השייכים והטפלים לדלתות והחלונות אסור בשבת.
- ד- דלת שננעלה אסור לשוברה, וכן אסור לשבור את המנעול. אא"כ יש סכנה בדבר כגון ילדים קטנים שמפחדים.

דלתות וחלונות

מלאכת בונה

היתר ווילון

א- 'מחיצה קבועה אסורה בכל ענין אפילו אינה נעשית אלא לצניעות בעלמא ואפילו להוסיף עליה תוספת קבוע אסור בכל ענין'.

ב- 'ומכל מקום מותר לתלות בשבת סדינים המצויירים לנוי אף על פי שקבועין שם כיון שאינן עשויין שם למחיצה'. – שמשמע שקבועים גם מלמטה ואעפ"כ מותר שאינם מחיצה כלל.

ג- 'הווילון שתולין לפני הפתח במקום דלת אף על פי שהוא תלוי שם בקביעות מותר לתלותו בשבת שכיון שהוא נע ונד ברוח מצוייה וגם אינו מעכב להולכים ועוברים ושבים דרך שם אינו נקרא מחיצה קבועה אלא מחיצת עראי ואין בה איסור כשאינה עשויה להתיר' – היתר נע ונד.

לשון אדה"ז

מלאכת בונה

היתר ווילון

א- יוכן הפרוכת שלפני ארון הקדש מותר לתלותו שם בשבת מטעם זה אפילו אם אין דלת לארון והפרוכת הוא מחיצה רביעית לארון מפני שמחיצת עראי הוא ואינו עשוי אלא לצניעות!

ב- יובלבד שיזהר כשתולה הוילון וכיוצא בו שלא יכפל לרחבו טפח בשעה שתולה אותו שנמצא עושה אהל בגג טפח לפיכך אם הוא ווילון גדול תולין אותו שנים שיכולים לתלותו כולו כאחד שלא יתקפל אבל אחד אסור!

לשון אדה"ז

מלאכת בונה

היתר ווילון - ביאור הדין

א- ובכל זה משמע שכל שאיננו בגדר מחיצה קבועה אין איסור

בקביעתו, אך צ"ב מדוע לא נאסר משום תוספת על הבניין?

a. החזו"א התקשה כן ולכן ביאר שלא הותר אלא במה שרגילין

להסירו תדיר, עכ"פ פעם בשבוע. וזה דלא כפשטות השו"ע

רמ"א מ"א ואדה"ז וש"א וא"כ צ"ב.

קושיית הפוסקים

מלאכת בונה

היתר ווילון - ביאור הדין

a. ויש שהבין שכל ההיתר הוא רק מחמת שנע ונד שניכר שאיננו חלק מן הבנין. אך אין דבריו מתאימים עם היתר סדינים המצויירים לנוי.

b. יש שביארו שההיתר מחמת שאף אם הם יהיו קבועים במקומם לעולם מ"מ לא יהיו נחשבים עי"ז 'מאוחדים' עם הבית או הקרקע וכחלק ממנה אלא הרי הם חפצים 'עצמאיים' אשר רק עומדים שם כי שם מקומם וכגון מקרר הקבוע במקומו הנחת חפצים אלו במקומם אין בה משום בונה.

תרוצים שונים

מלאכת בונה

היתר ווילון - ביאור הדין

a. וכבר מצאנו יישוב לזה אצל אחד הקדמונים - 'אף שקבוע תדיר כיון שאינו דרך בנין אינו אסור אלא מדרבנן והוסיף התרומת הדשן מדעתו ומסברתו דהיכא שאינו אלא לצניעות אף מדרבנן מותר'.

i. ועפ"ז כל ההיתר הוא כשאינו קובעו בדרך בנין, אלא רק מניחו או מכניס למסגרת וכיו"ב.

ii. וכן ההיתר הוא דווקא בדבר שאיננו מוסיף ומתקן את הבנין אלא הוא עשוי רק לנוי או לצניעות.

ביאור הדין

מלאכת בונה

התרים למעשה מדין וילון

a. לתלות תמונה ושעון קיר.

b. שלט הנתלה בבית - כנסת על מנת להזכיר לציבור לומר מעין

המאורע, כמו "יעלה ויבוא" או "על הנסים", ואפילו שלט של

"משיב הרוח" הנשאר במקומו לזמן ארוך, מותר לתלותו גם

בשבת וביו"ט, ואף להכניסו למסילה הקבועה בקיר, אבל אין

לתקוע לשם כך מסמר או נעץ בקיר.

למעשה

מלאכת בונה

התרים למעשה מדין וילון

a. שלט התלוי לזמן ממושך, (כגון שלט הנצחה), כיון שבדרך כלל דעתו להשאיר אותו במקומו לזמן ממושך, מותר לתלותו או להכניסו למסילה, אך לא לקובעו בברגים.

b. תליית וילון או פרוכת, החזרת מוט של וילון או פרוכת למקומו.

למעשה

מלאכת בונה

התרים למעשה מדין וילון

a. מזוזה שנפלה מהבית שלה (מנרתיקה), מותר להחזירה לתוך

הבית בלי לסגור את הפקק התחתון.

b. מותר לתלות תמונה על מסמר התקוע מבעוד יום.

c. וכן מתלה המונח ע"ג הדלת על מנת לתלות עליו מעילים

וכיוצ"ב מותר ליתנו ולהסירו בשבת.

למעשה

מלאכת בונה

התרים למעשה מדין וילון

- a. לוח שנה ושאר דברי נוי הנדבקים על ידי מגנט לקיר ברזל או לדלת ברזל של בית או של ארון (מקרר) המחזיק מי סאה. אם עשויים להחזירם בקל או בהנחה בעלמא מותר הדבר.
- b. תליית נדנדה על וויס שבתקרה או במשקוף הדלת. מדף הניתן על אונקילות (וויס) המחוברות לקיר. אם עשויים להחזירם בקל או בהנחה בעלמא מותר הדבר.

למעשה

מלאכת בונה

עשיית נקב

- א- אסור לעשות נקב בכותל, העושהו על מנת לתקוע בו יתד' ה"ז חייב משום בונה. הועיל והוא מועיל לבנין.
- ב- העושה נקב בבית שלא לשם מטרה ותכלית, אסור מד"ס.
- ג- סכין התחוב בכותל, כשהוא תקוע קצת בחוזק, כך שכשדי להוציאו עשוי להרחיב את הנקב – נהגו איסור להוציאו.

עשיית נקב

מלאכת בונה

פתיחת סתימה של הניקוז –

א- פקקים של גומי או פלסטיק שהם מיועדים לסתימת הנקב שבכיוור או שבאמבטיה מותר להשתמש בהן כדרכן לסתום את הנקבים ואפילו אם מהדקן היטב הן כדלתות בעלמא.

ב- וכן מותר להניח פקק בנקב ההשקה ואין בהם משום בנין וסתירה אלא הרי שבמקוה וכן מותר להוציאה משם.

ג- העושה נקב ב'בית' על מנת שיצאו המים חייב משום בונה.

פתיחת סתימות

מלאכת בונה

פתיחת סתימה של הניקוז –

א- ביסוד ההיתר נח' הפוסקים מדוע הותרה מלאכה מהיית בשינוי, הפרמ"ג הפני"י ועוד ביאור ידצינור שעלו בו קשקשים אפילו במתקן ע"י כלי ממש, אפ"ה ל"ה מדאוי דלא דמי לבנין כיון שאינו עושה מעשה בגוף הצינור אלא להסיר הקשקשים דל"ה מלאכה גמורה אלא דמיחזי כמתקן. אמנם יש ראשונים שסבורים שזה אסור מהיית ואעפ"כ הותר בשינוי. בדעת אדה"ז צ"ע ונראה שהוא משום דהוי שבות כלאח"י.

ב- אדה"ז התנה רק שיש הפסד, ולא דרש הפסד גדול, דלא כבסי" שז, יב וצ"ע.

פתיחת סתימות –
לשון אדה"ז

מלאכת בונה

פתיחת סתימה של הניקוז –

א- פתיחת סתימה בשרותים, מגדולי הפוסקים התירו לפותחה כדרכה משום כבוד הבריות.

ב- והיינו באם סברין כדעה שכל האיסור הוא רק מד"ס.

ג- ולכן ראוי לעשות זאת בשינוי כגון ביד שמאל וכדו'.

פתיחת סתימות

מלאכת בונה

פתיחת סתימה של הניקוז –

א- נסתם כיור המים, י"א שמותר לנקותו בעזרת משאבת גומי ביתית (ולא של אומן) כשיש צורך גדול בכך.

ב- ויש אוסרים אא"כ לא נסתם הכיור לגמרי, והמים עוברים בתוכו לאט לאט, וע"י לחיצתו במשאבת גומי פעם ושתים, גורם שהמים יזרמו בתוכו באופן תקין יותר, יש להתיר בזה, כל שעושה כן במשאבת גומי ביתית, הואיל ואין כאן מעשה אומן.

a. אין לשפוך מים חמים להמיס את החומר הסותם.

ג- בריח של דלת שנסתם דינו כנ"ל, שמותר במקום הפסד לפותחו בשינוי.

פתיחת סתימות

מלאכת בונה

ארונות

- א- כאמור כל כלי הגדול מ40 סאה הי"ה כקרקע, וכן כל כלי המחובר לקרקע הי"ה כקרקע.
- ב- הוצאת מגירה מארון: אם הארון מחזיק מ' סאה, או מקובע בברגים וכיו"ב לבית. אסור להוציא את המגירה מתוכו וכן אם התפרקה אסור להחזירה.
- ג- אך אם הארון היא קטן ממ' סאה ואיננה מחוברת לקיר אזי מותר לשלוף את המגירה מתוכה.
- ד- מקל תלייה שהתפרק מן הארון יש לחלק בין שני אופנים הנ"ל.
- ה- אותו הדין במדפים ומגירות שבמקרר.

ארונות